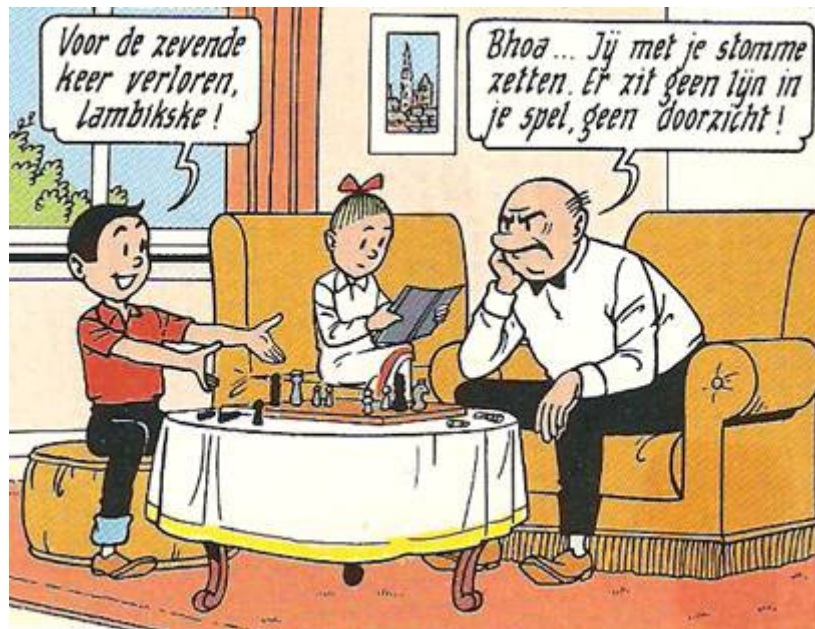

Na het feest de ontzuuchtering

Carnaval is weer ten einde en het normale leven gaat weer door. Voor veel inwoners van de gemeente Rucphen is het weer even omschakelen. Na enkele dagen feest is het tijd om weer te ontzuuchteren. Eeuwig Schaak is evenwel al voor de carnaval ontzuuchterd. Na de overwinning op toenmalig koploper Unk (die door de nederlaag tegen Eeuwig Schaak de koppositie verloor) volgde vorige week donderdag een kansloze nederlaag van 0-4 tegen De Raadsheer uit Zundert. Patrick Heijnen, Jan Rijkse, Joost Asselbergs en Ger van Aalst moesten stuk voor stuk hun meerdere in hun tegenstander erkennen.

Een schaakpartij verliezen is geen drama. Niet bij Eeuwig Schaak, tenminste. Na elke schaakpartij volgt er immers een volgende en zijn er weer nieuwe kansen op winst. Een verloren, maar mooie partij levert soms zelfs meer genoegen op dan een gewonnen partij, die ontsierd wordt door één of meerdere vreselijke blunders. En ook als het verliezen van een schaakpartij wel vervelend is, leidt dit vrijwel nooit tot woede op de tegenstander, want de verliezer heeft zijn (of haar) zetten zelf gedaan en kan dus alleen boos zijn op zichzelf.

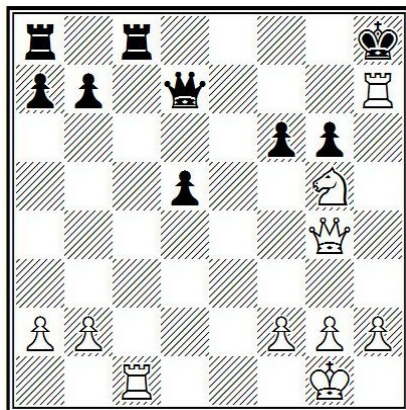

Maar er zijn zeldzame uitzonderingen. Zoals het incident in Berkel-Enschot, dat de nationale pers haalde. Waarschijnlijk juist omdat schaken en fysiek geweld zo ontzettend niet bij elkaar horen, dat als het wel een keer gebeurt het meteen grappig wordt. (Behalve voor de betrokkenen) Het kan echter nog veel gekker. Met name in Rusland, waar het beoefenen van de schaaksport gewoonlijk gepaard gaat met het nuttigen van wodka.

Zo mag op Russische wetenschappelijke bases op Antarctica niet meer geschaakt worden. Dit komt door een bizar voorval in de jaren '50. Een Russische wetenschapper vermoordde een collega met een bijl, omdat... hij een schaakpartij verloor! Ook Russische astronauten mogen onderling niet meer schaken, nadat twee Russische astronauten slaande ruzie kregen in een ruimtestation na een partijtje schaak. In de Verenigde Staten, waar het normaal is dat burgers met een wapen op zak lopen, is het de afgelopen 100 jaar enkele malen voorgekomen dat de verliezer van een schaakpartij de ander neerknalde. Alles op een rijtje gezet lijkt schaken zo een levensgevaarlijke hobby, maar het blijven gelukkig bizarre uitzonderingen in een sport die gekenmerkt wordt door sportief gedrag. De zeldzame onsportieve schakers

houden het meestal bij het boos weglopen van het bord zonder de tegenstander te feliciteren, wat in de schaakwereld al zeer schokkend gedrag is.

In augustus 1895 speelden op een toernooi in het Engelse Hastings de Oostenrijker Wilhelm Steinitz en de Duitser Curt von Bardeleben. Na de 25e zet van wit kwam deze stelling op het bord:

Het vervolg van de partij, zoals witspeler Steinitz die voorzien had en zwartspeler Von Bardeleben ook wel zag aankomen, was als volgt: 25....,Kh8-g8 26.Th7-g7+,Kg8-h8 27.Dg4-h4,Kh8xg7 28.Dh4-h7+,Kg7-f8 29.Dh7-h8+,Kf8-e7 30.Dh8-g7+,Ke7-e8 31.Dg7-g8+,Ke8-e7 32.Dg8-f7+,Ke7-d8 33.Df7-f8+,Dd7-e8 34.Pg5-f7+,Kd8-d7 35.Df8-d6 mat. Deze prachtige combinatie is nooit op het bord verschenen, maar Von Bardeleben gaf ook niet op. Hij liep gewoon weg, waarna Steinitz 50 minuten moest wachten tot Von Bardelebens tijd verstreken was en hij de winst kon opeisen. Dit gedrag van Von Bardeleben schokte de schaakwereld en heeft hem levenslang het imago van slecht verliezer opgeleverd. De roman *The Luzhin Defense* van Vladimir Nabokov, die in 2000 verfilmd werd, is gebaseerd op het leven van Curt von Bardeleben, die in 1924 tragisch aan zijn eind kwam door uit het raam van een hotel te springen.

Curt von Bardeleben